

Helhedsorienteret indsats over for udsatte familier – udvalgte erfaringer

Ulf Hjelmar
Forskningsprogramleder, ph.d.

Nyborg 2. november 2017.

Indsatser der skal spille sammen

Beskæftigelses- området

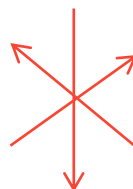
- Virksomhedspraktik
- Mentorstøtte

Socialområdet

- SKP
- Aktivitets- og samværstilbud

Uddannelsesområdet

- PPR
- Støtte til lektier

Boligområdet

- Byomdannelse
- Boligsocial indsats

Sundhedsområdet

- Genoptræning
- Psykiatrisk behandling

Helhedsorienteret indsats over for socialt udsatte

STAR-projektet: 91,3 mio. kr. i 2014-2016. I april 2013 blev der indgået en aftale om en reform af kontanthjælpssystemet, der skal sikre flere i uddannelse og job.

- 10 kommuner: Assens, Brøndby, Furesø, Hedensted, Kolding, Lolland, Randers, Silkeborg, Skive og Thisted.
- Det overordnede formål med forsøget er, at der med udgangspunkt i et helhedssyn på udsatte familier skal sættes ind over for hele familiens problemer, så de kan få hverdagen, økonomien og familielivet til at hænge sammen, og så forældrene på sigt kan få en større tilknytning til arbejdsmarkedet.
- Lovende resultater: Voksne i SU-berettiget uddannelse, ressourceforløb, virksomheds- og beskæftigelsesrettet indsats, bedre funktionsniveau. Børn – fast fritidstilknytning, fritidsjob.

Ny bog – Akademisk Forlag 2018

En stræben efter at arbejde helhedsorienteret dvs. at forstå sammenhæng og kompleksitet i borgerens liv fra flere forskellige perspektiver samt kunne handle i henhold til denne kompleksitet. Et opgør med en afgrænset måde at forstå og løse komplekse problemer på. – men udfordringer:

- Specialisering - kompetencer og viden inden for afgrænsede områder af en given sammenhængende problematik
- Sektoropdeling - hjælpen i kommunerne er organiseret efter et sektoransvarsprincip, hver professionel beskæftige sig med den del af hjælpen, som hører ind under deres sektor

Case: Furesø Kommune

Furesø Kommune og KORA – et partnerskab

Modtog en bevilling på ca. 9 mio kr.
Indsatsen løber i perioden 2014-
2016. Projektet administreres af
STAR.

Ønsket er en bedre koordinering på
tværs til gavn for de svære
familiesager.

KORA-rolle ift. manglende viden
og svær implementering...

Overordnet mål i Furesø

At sikre en sammenhængende indsats, som tager **udgangspunkt i den enkelte borgers behov** og problemstilling snarere end den organisatoriske opbygning.

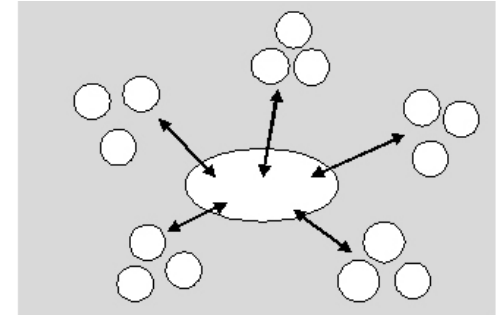
At sikre én indgang til systemet, så indsatserne **koordineres** med fokuser på at skabe **effekt**.

- Iværksat et systematisk arbejde med helhedsorienterede indsatser over for udsatte familier (Familiens fremtid, selvstændig enhed, sagsbehandlere uden direkte myndighed)

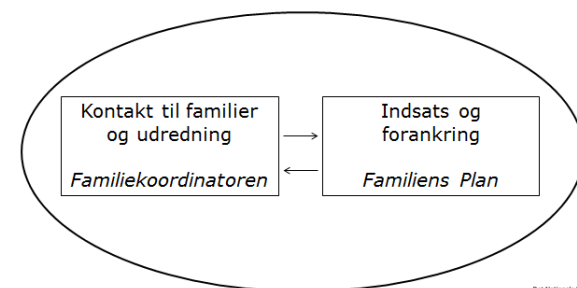
- ICM Metoden (case-manager) er udviklet til personer med meget komplekse problemer – fx psykiske sygdomme, hjemløshed, misbrug
- Ressourcefokus, empowerment, recovery. Ikke SKP, mentor – en overordnet koordinerende, ikke direkte sagsbehandlende rolle.
- Løbende nedtone familiekoordinationsrollen – større civilsamfundsinddragelse, kontakt med arbejdsmarked.

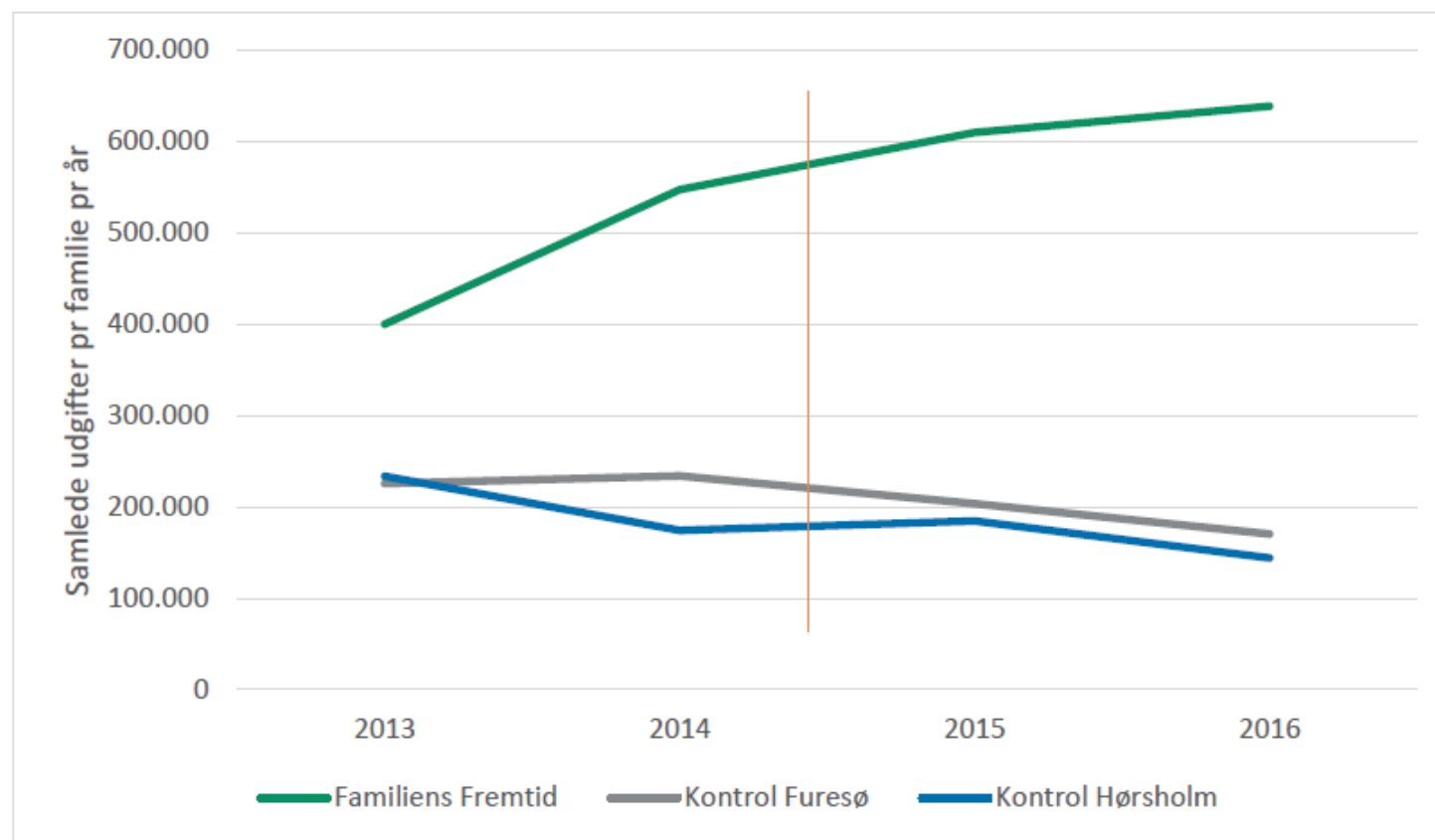

Familiens Plan – en fælles plan

- Familiens Plan samler familiens handleplaner, jobplaner, uddannelsesplaner mv. samt familiens egne mål.
- Forskelligartede forløb, tilbud og redskaber der skal trække i samme retning (beskæftigelsesområdet, socialområdet, uddannelsesområdet, sundhedsområdet).
- FAMILIENS Plan. Overblik for familien. Netværksmøder.

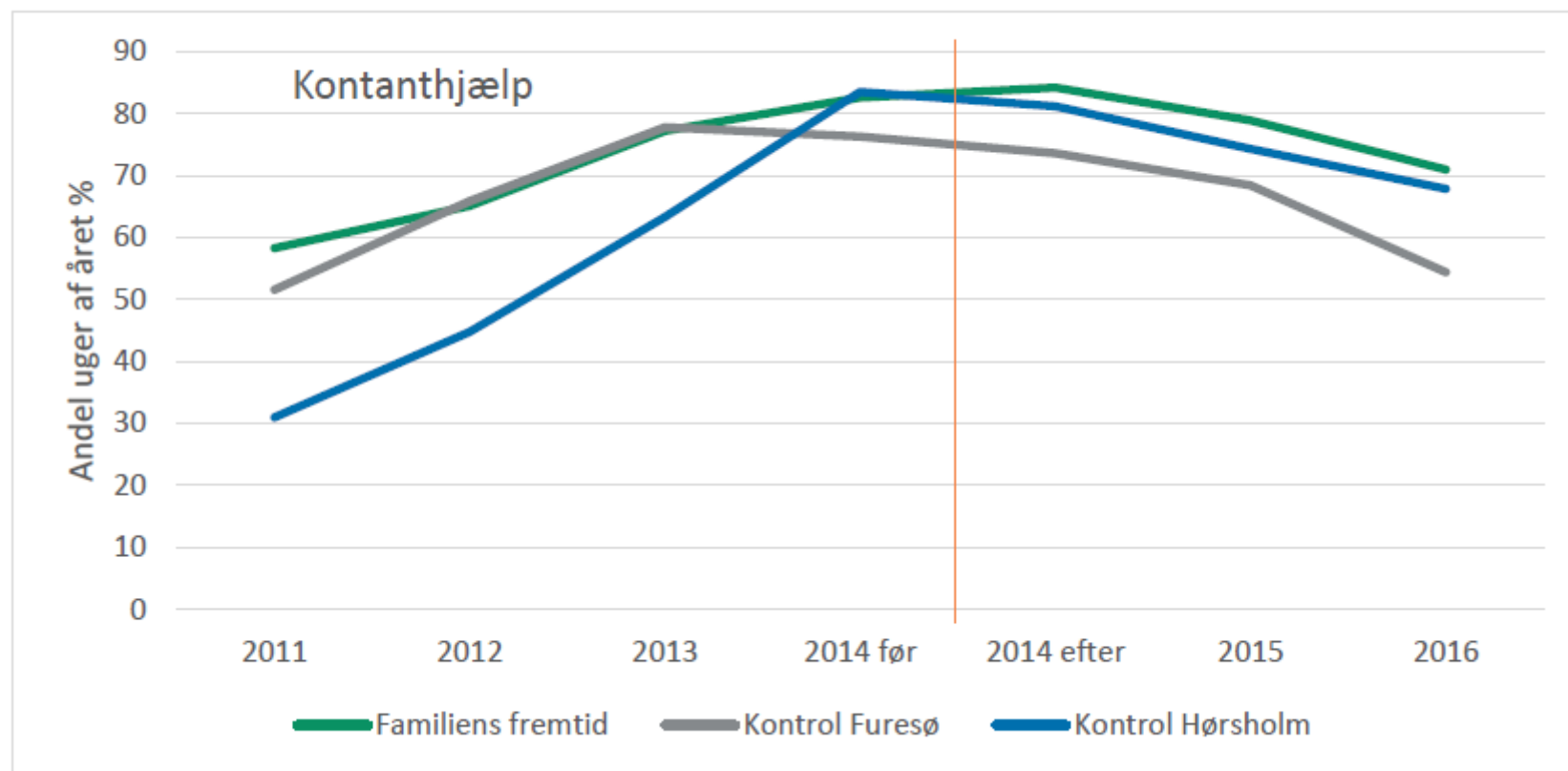
Figur 3.3 Udviklingen i udgiften for kommunen

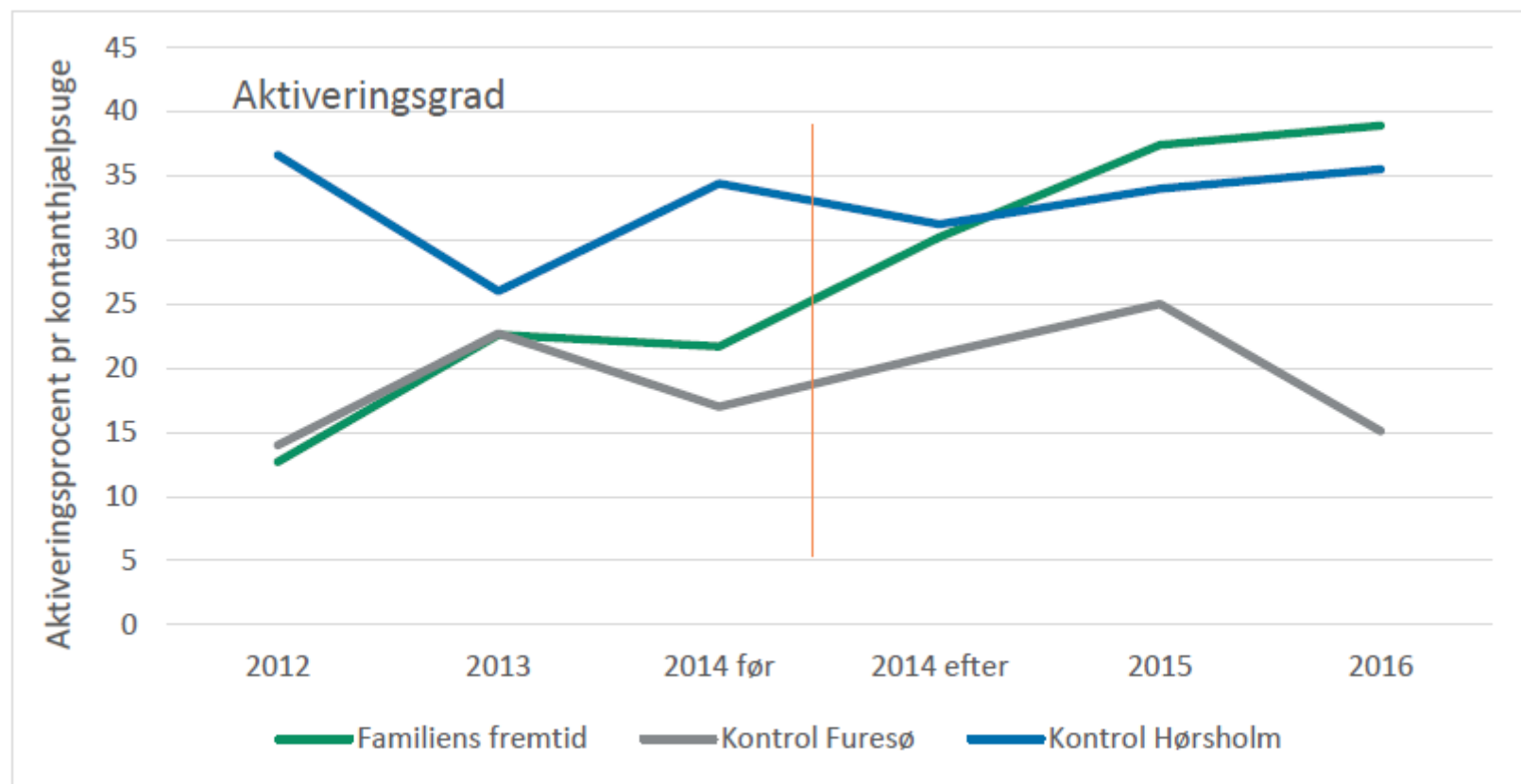

Note: Lodret streg angiver tidspunkt for projektets start (juni 2014)

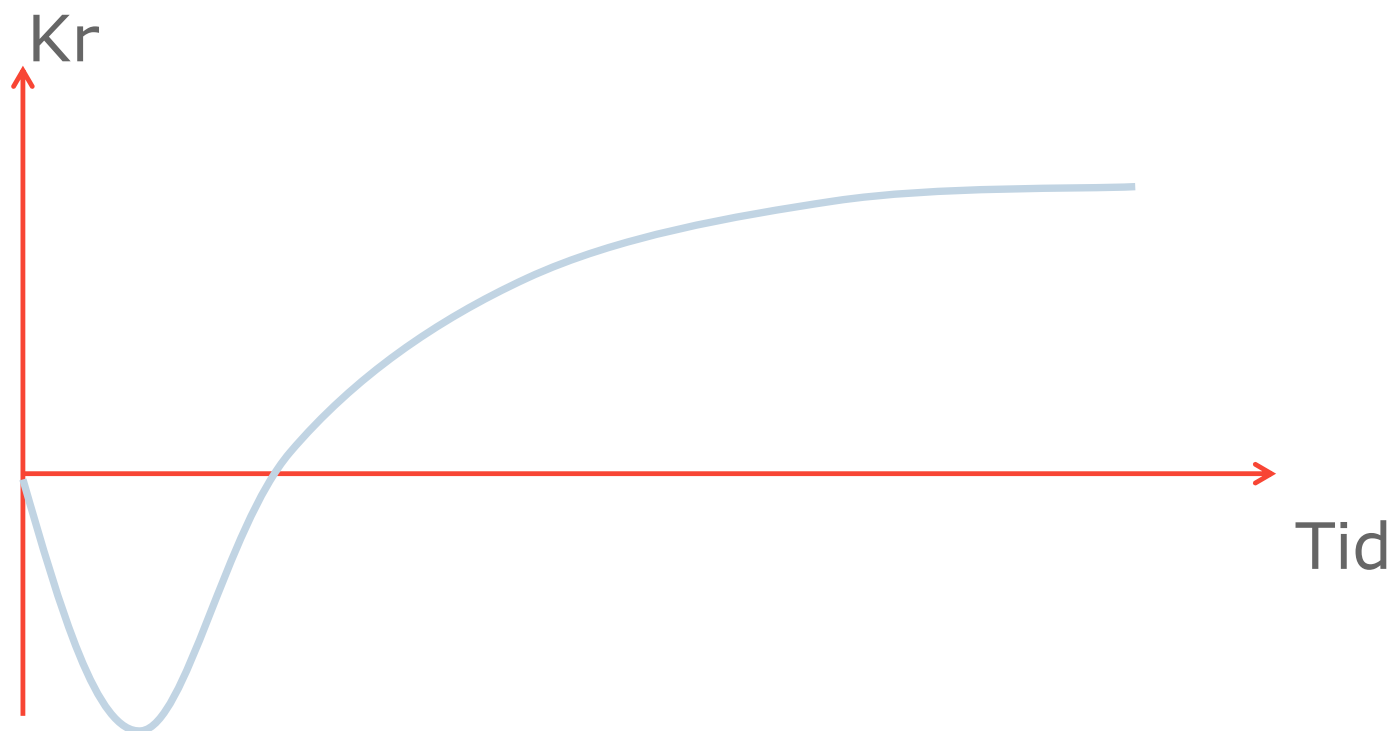
Kilde: Udtræk fra økonomisystem i Furesø og Hørsholm Kommuner. CPR-konterede udgifter for borgere i Familiens Fremtid og i kontrolgrupperne.

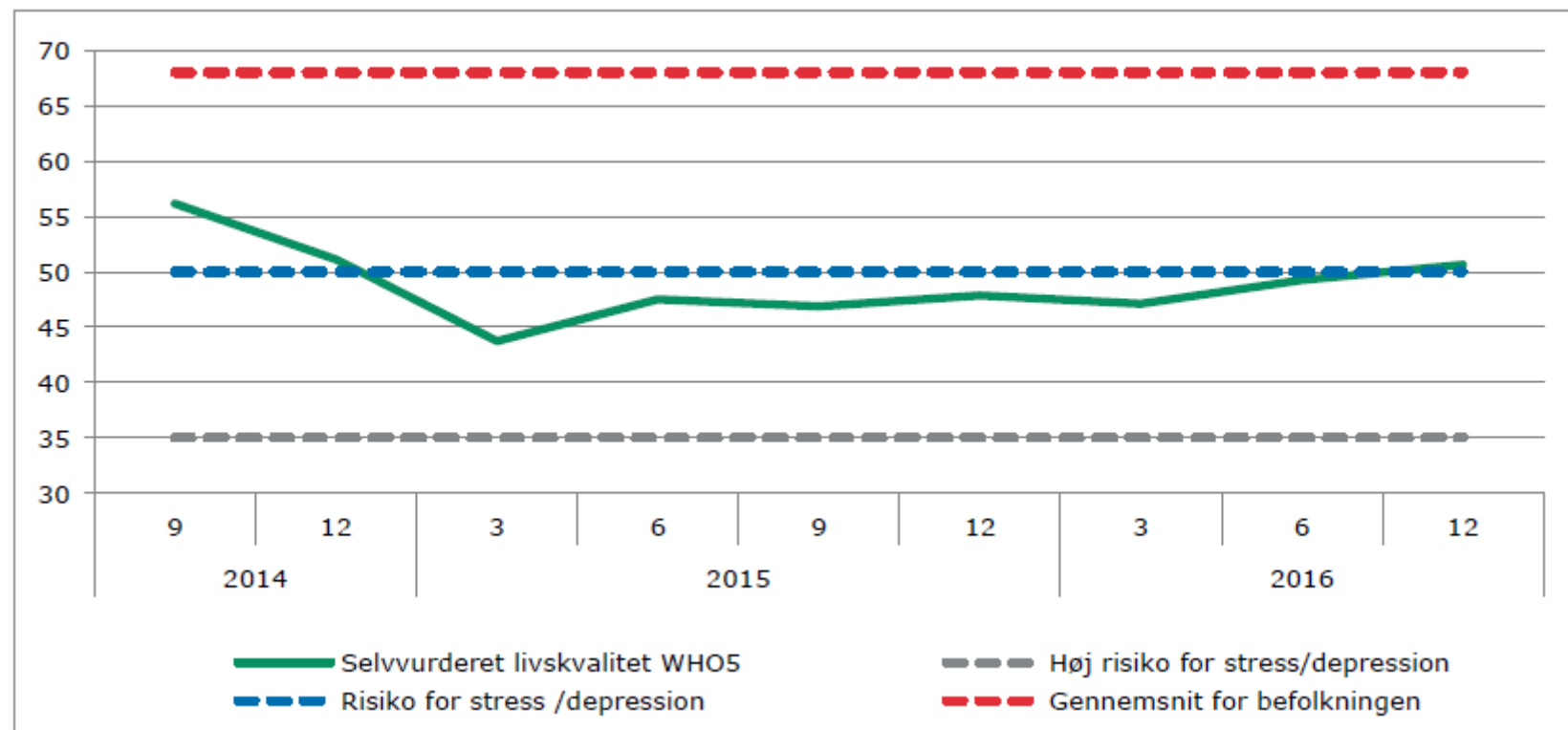
Figur 3.5 Udviklingen i andelen af uger med offentlig forsørgelse

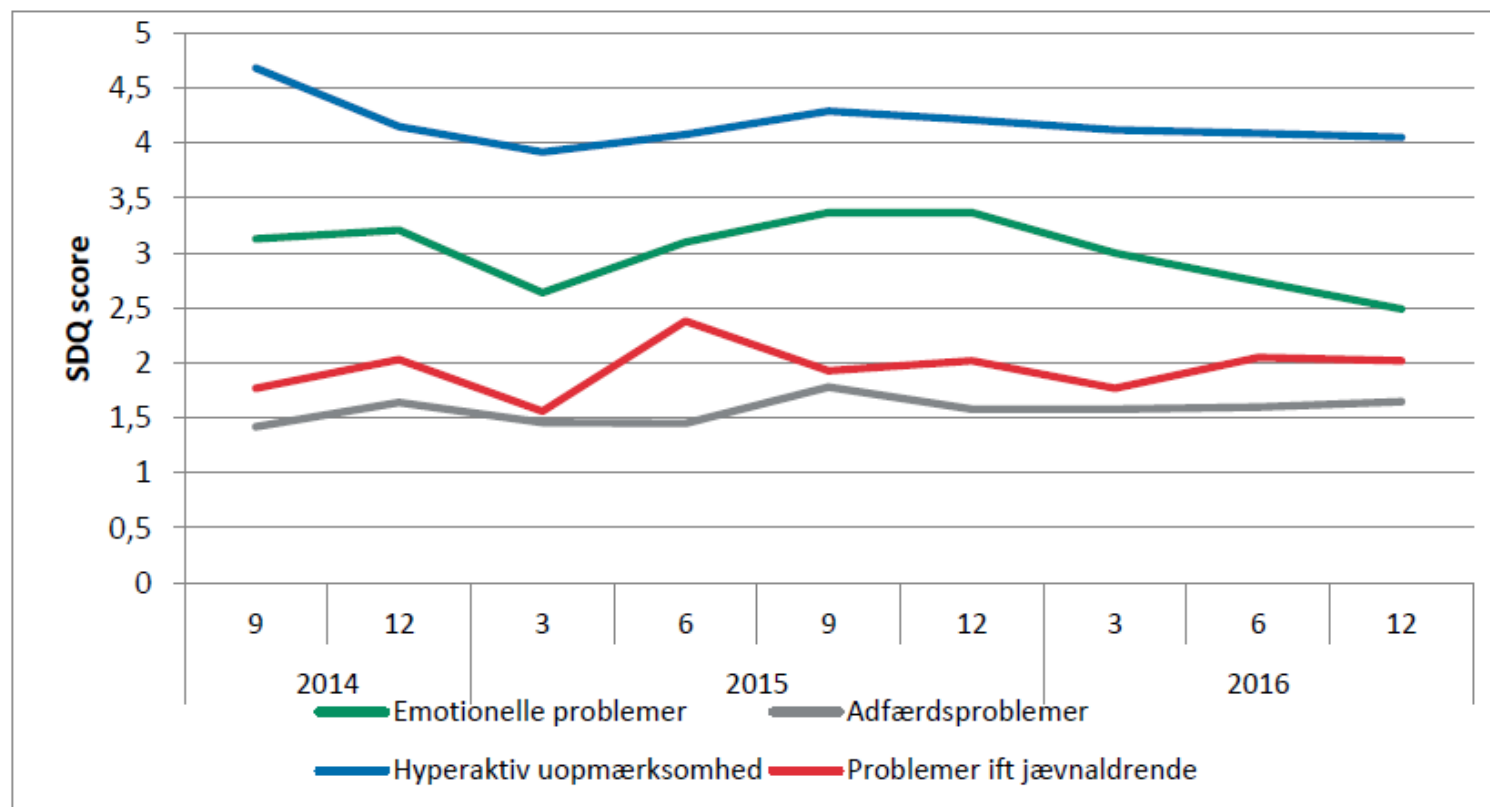
Her vil vi hen...men politisk skepsis

Figur 3.9 Selvvurderet livskvalitet WHO5 blandt voksne i Familiens Fremtid

Børn – psykisk trivsel

Figur 3.11 Mentale vanskeligheder hos børnene/de unge i Familiens Fremtid. Fire opmærksomhedsområder målt via SDQ-spørgeskema. Jo højere score, jo større vanskeligheder

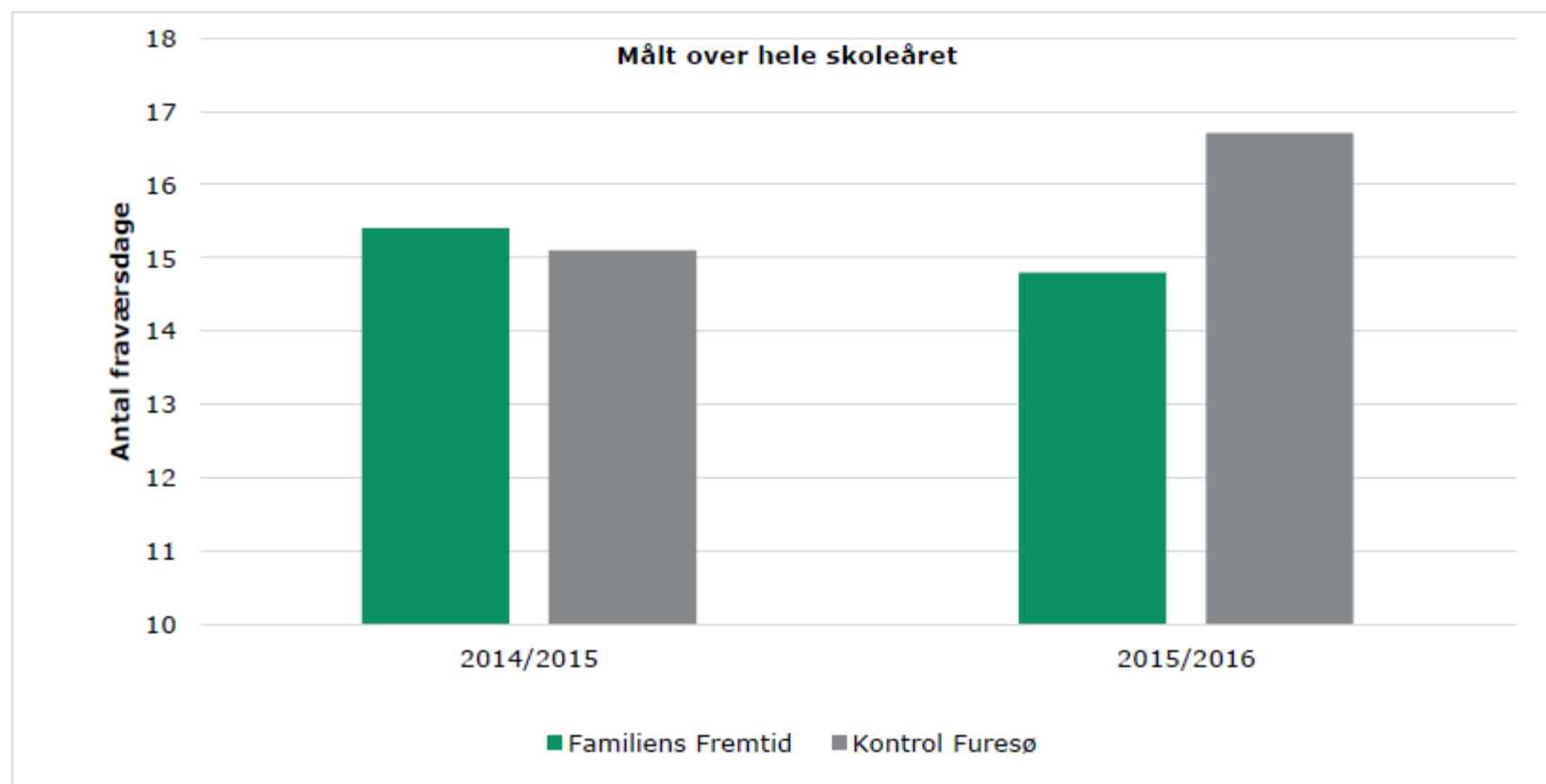

Note: SDQ (Strengths and Difficulties Questionnaire) måler børn og unges psykiske trivsel

Børn – antal fraværsdage

Figur 3.8 Udviklingen i antal fraværsdage i skoleåret

Opsummering

- Udgifterne er svagt stigende på kort sigt
- Arbejdsmarkedstilknytning er svagt stigende – men kan ikke umiddelbart tilskrives FF
- Positiv progression for de voksne (faglig vurdering), dog ikke stigende livskvalitet (selvvurdering). Positiv progression for børnene (psykisk trivsel – men også fritidsforhold, uddannelse)
- Umiddelbare resultater:
 - Kontrolgrupperne er nok bedre stillet fra start, dvs. man må forvente en bedre udvikling for dem.
 - De største gevinster må forventes at opstå på længere sigt
 - Umiddelbare gevinster viser sig først hos børnene...

Selvhjulpne borgere, frikommune – næste fase

- Borgerfokus, kultur- og metodeudviklingsprojekt, større beslutnings- og implementeringskraft – tværgående task force
- Datadreven tilgang, fælles visitationsmodel. Fra koordination til integration. Mål: 7 mio. kr. besparelse i 2017. Overlappende indsatser, selvforsørgelse, mindre kommunal medfinansiering
- Frikommune: En sammenhængende plan

